

Article d'Eva Bach: “Educar per estimar la vida”

Necessitem mares, pares i mestres enamorats de la vida”. Ho afirma, convençuda, la pedagoga i escriptora Eva Bach al seu nou llibre. El títol és una declaració d'intencions: Educar per estimar la vida (Plataforma Actual). En llegim 14 idees que ens conviden a obrir-nos per dins i per fora, i que aposten per la confiança, l'alegria i l'amor.

1. És apte per educar infants i adolescents algú que s'ha desencantat del món i s'ha desenamorat de la vida? Sembla bastant evident que no. Els que eduquem ens hem d'estimar la vida, malgrat tot. El «malgrat tot» inclou les penes, les dificultats i les adversitats. No hi ha vida sense adversitat. I no té gaire mèrit estimar-la quan tot ens somriu. El que en té és seguir estimant-la quan ens ha ferit.

2. Els nens i els adolescents necessiten dues coses: sentir-se estimats i sentir que la vida val la pena. [...] Qui s'apassiona per un «què» és molt probable que acabi trobant un «com».

3. A vegades forcem coses contra natura en els nens. Diem que ho fem pel seu bé o pel seu futur, però en realitat ho fem per nosaltres, per dèries i temors nostres. Nens que avorreixen el piano, però que toquen el piano perquè als pares els encanta el piano. O perquè ells voldrien fer-ho. A vegades perquè un fill pianista dona estatus. Els pares i els mestres hem de ser generadors i impulsors de somnis en els fills i alumnes. Però dels seus, no dels nostres.

4. El primer requisit perquè una cosa sigui possible és creure i confiar que és possible. El que cataloguem d'impossible segur que ho serà.

5. Educar per estimar la vida i estimar la vida per educar. Aquest hauria de ser el lema de tots els educadors.

6. L'educació ha de ser un camí cap a un mateix. Ens ha de posar en contacte amb el nostre cor, amb el que sentim i necessitem, amb les nostres llums i ombres, amb els nostres talents i dificultats.

7. Ser qui som, ser un mateix i estar en sintonia amb el propi ésser intern, ha de ser un dels propòsits essencials de l'educació. Educar és guiar, i acompanyar la persona en el camí per arribar a ser ella mateixa. Això implica il·luminar el seu potencial. També comporta nodrir, fer emergir i fer brillar meravelles, tant les internes, les que hi ha dins seu en estat embrionari, com les externes, les que són pròpies de la vida i la humanitat.

8. Què ens pot empènyer novament cap a l'alegria quan la vida ens ha ferit profundament? Potser l'impuls més fort i més bonic és el vincle profund i amorós amb els que ens han precedit i amb els que venen darrere.

9. Des del nostre accident de cotxe i la mort del nostre amic, em faig una pregunta similar cada vegada que em fan propostes que m'atrauen poc: «Si em morís avui, m'agradaria que l'últim que hagués fet fos això?». M'ajuda molt a distingir el que és vertaderament essencial i a declinar sense cap recança el que no em ve de gust. Pensar en la possibilitat de la mort ens fa més lúcids.

10. Ens cal una gran delicadesa per saber veure essències i potenciar talents, i molta més per confiar plenament que les meravelles hi són quan encara ni tan sols s'intueixen.

11. Veiem la vida com un regal o com una càrrega?

12. Quantes vegades no som allà on som, no estem en el que fem ni estem amb els que estem? Quantes vegades estem atrapats en records passats o en anhels futurs? Quantes vegades desitgem acabar una cosa per fer-ne una altra i quan comencem l'altra ja pensem en la següent?

13. Què practiquem més, l'elogi o la desqualificació? Quina és la nostra especialitat, ¿la queixa o la gratitud, la crítica o la carícia? [...] Funcionem millor quan se'ns tracta amb exquisidesa que quan se'ns fereix.

14. Ens cal protegir-nos i ensenyar a les criatures a protegir-se dels pessimistes que no fan ni deixen fer. [...] Ens convé una dieta baixa en pessimisme i rica en optimisme. Necessitem suplementos vitamínics de bellesa i alegria per generar-ne i encomanar-ne al nostre voltant, ara més que mai. I més encara si som educadors.

